

# Feminina klädkoder

**En praktisk studie om de feminina klädkoderna kavaj, mörk kostym och smoking**

Lotta Linnéa Alho

Examensarbete för Estenom utbildningen

Yrkeshögskolan Nova

Vasa, 2022



## EXAMENSARBETE

Författare: Lotta Alho

Utbildning och ort: Skönhetsbranschen, Vasa

Handledare: Jaana Ylimartimo-Nybäck

Titel: Feminina klädkoder - En praktisk studie om de feminina klädkoderna kavaj, mörk kostym & smoking

---

Datum Våren 2022 Sidantal 29

Bilagor 0

---

### Abstrakt

Syftet med detta arbete är att med hjälp av text och bild, studera feminina motsvarigheter till klädkoderna; kavaj, mörk kostym och smoking. Respondenten önskar med detta arbete ge läsaren förståelse om de feminina klädkoderna och vad det innebär, då koderna står angivna i texten inbjudan. Med hjälp av bilder lyfter respondenten fram och definierar de utvalda feminina klädkoderna.

För att visualisera motsvarande feminina klädkoder, har i detta arbete använts styling, fotografering samt bildanalys. Respondenten valde att styla samt fotografera en modell med fokus på klassiska stilhelheter. Resultatet visar att klänningarnas längd spelar en avgörande roll, accessoarerna kompletterar. Stilhelheterna är inspirerade från den nordiska kulturen. En strävan har varit att stilhelheterna skall vara tidlösa. I detta arbete följer läsaren klädkoder från avslappnad, fritidsklädsel, till en mer formell klädsel. I de tre utvalda klädkoderna finns många likheter och de lämpar sig för många olika tillfällen. Alla klädkoder är planerade så att de kan bäras vid bröllop.

Respondenten anser det viktigt för framtida estenomer, branskmänniskor samt allmänheten att ha kunskap om dessa klädkoder. Respondenten hoppas att de, i detta arbete, presenterade helheterna skall inspirera andra.

---

Språk: Svenska Nyckelord: klädkod, kavaj, mörk kostym, smoking, feminin, formell

---



# BACHELOR'S THESIS

Author: Lotta Alho

Degree Programme: Beauty and Cosmetics, Vasa

Supervisor(s): Jaana Ylimartimo-Nybäck

Title: Feminine dresscodes - A practical study of the feminine dresscodes suit, formal & tuxedo

---

Date Spring 2022 Number of pages 29

Appendices 0

---

## Abstract

The purpose of this thesis is to through text and images show the feminine dresscodes; suit formal and tuxedo. This thesis is done so that the reader will get a deeper understanding of these dresscodes and how to dress according to them.

The results were obtained through styling, photography and image analysis and they show what the selected feminine dress codes mean and how to dress according to them. The respondent chose to style and photograph the chosen model in a classic style, using dresses and accessories. The style ensembles are inspired by the Nordic culture. In this study the dresscodes follow an order from most relaxed and casual to a more formal one. The three selected dress codes are all very similar and suitable for several similar occasions. All dress codes are designed appropriate to be worn at weddings.

---

Language: Swedish

Key words: dress codes, feminine, tuxedo, suit, dark suit, formal

---

## Innehållsförteckning

1	Inledning.....	1
2	Syfte och problemprecisering .....	1
3	Teoretiska utgångspunkter .....	2
3.1	Femininitet och kläder.....	2
3.2	Formella tillställningar .....	3
3.3	Klädkoder .....	3
3.3.1	Feminin klädkod kavaj.....	3
3.3.2	Feminin klädkod mörk kostym .....	4
3.3.3	Feminin klädkod smoking .....	5
4	Tidigare forskning .....	6
5	Metoder.....	9
5.1	Styling och foto.....	9
5.2	Bildanalys .....	11
5.3	Studiens praktiska genomförande .....	11
6	Resultatredovisning och tolkning.....	12
6.1	Feminin klädkod kavaj.....	13
6.2	Feminin klädkod mörk kostym.....	16
6.3	Feminin klädkod smoking.....	19
6.4	Sammanfattning av resultat .....	22
7	Kritisk granskning.....	23
8	Diskussion.....	25
9	Källförteckning .....	27

# 1 Inledning

*''Is there anything in the world more annoyingly creepy than an unspoken dresscode?''*

- *Douglas Coupland*

Du har blivit bjuden till din chefs bröllop med klädkoden: smoking. Du försöker finna information på Google om vad du egentligen förväntas ha på dig. Google-resultaten visar alla olika och källorna känns inte tillräckligt pålitliga. Detta är ett vanligt problem bland de flesta, allt från folk i branschen till gemene man. Detta är även ett problem, som jag själv stött på då jag varit bjuden till fin middag med klädkoden mörk kostym. Alla mina Google-träffar visade olika. På grund av denna incident valde jag att forska i de tre vanligaste klädkoderna.

Läsare av detta arbete kommer att få en djupare förståelse i vad de feminina klädkoderna kavaj, mörk kostym samt smoking innebär. Arbetet kommer även ge läsaren förståelse i hur man klär sig enligt de utvalda klädkoderna med hjälp av text och bild. Klädkoderna är valda att lämpa sig för olika evenemang och sammanhang, med fokus på den nordiska kulturen. Tanken är att både folk i branschen och allmänheten skall ha nytta samt inspireras av detta arbete.

Jag har valt att studera de klassiska feminina klädkoderna då jag själv identifierar mig som kvinna, och önskade få mer kunskap inom ämnet. Jag hoppas att vem som helst oavsett kön eller identifiering kan använda sig av bilderna och inspireras.

## 2 Syfte och problemprecisering

Respondenten har valt klädesbranschen som område och klädkoderna som ämnesval. Syftet med detta arbete är att med hjälp av text och bild, studera feminina motsvarigheter till klädkoderna; kavaj, mörk kostym och smoking. Syftet med detta arbete är att folk i branschen samt allmänheten ska få en djupare förståelse om de utvalda klädkoderna samt i hur man klär sig enligt de klassiska feminina reglerna.

Följande frågeställningar ställs:

1. Vad innebär klädkoderna kavaj, mörk kostym samt smoking?

2. Hur klär man sig enligt de feminina klädkoderna kavaj, mörk kostym samt smoking?

### 3 Teoretiska utgångspunkter

I detta kapitel kommer respondenten att ta upp begreppet femininitet och kläder, samt fördjupa sig i de tre utvalda feminina klädkoderna: kavaj, mörk kostym samt smoking. Respondenten analyserar vad de tre utvalda klädkoderna innebär samt vilka regler de följer. Kapitlet kommer även gå in på hur man klär sig enligt dessa regler.

#### 3.1 Femininitet och kläder

Femininitet beskriver en genusidentitet, som formas av sociokulturella processer det vill säga med kultur och individer. När man i vardagsspråk talar om femininitet är det inte kopplat till biologiskt kön, utan till vissa vanor och beteenden. Kulturella uppfattningar om vad som är feminint beteende skapas av bland annat av observationer av vad kvinnor gör. (Faulkner, 2009)

Josefson menar att den feminina normen är att i ett socialt sammanhang vara vårdande, omtänksam, känslsam, empatisk, vilja tillfredsställa det manliga könet, konfliktlösare samt att vara stark och självständig men endast till en viss grad. Den yttre feminina normen handlar endast om utseendet att vara sexig, snygg och vacker. (Josefson, 2005)

Män som lägger tid på sitt utseende samt kläder, anses vara feminina. Mode och vårdande av utseende anses vara ett feminint intresse, som bara kvinnor bryr sig om. Till kläder som är feminint kodade hör kjolar, klänningar, byxdress samt högklackade skor. (von Sydow, 2020)

I Västvärlden har man länge kunnat se en relativ stor skillnad på kvinnors och mäns kläder, vilket även har lett till att skillnaderna mellan kvinnligt och manligt framhävts. Det som skiljer på manlighet och kvinnlighet, när det kommer till kläder, har ändrats genom kulturer och tidsperioder. Trots att definitionen på kvinnliga och manliga kläder uppdateras konstant, indelar människor ändå fortfarande kläder i så kallade kvinnliga eller manliga kläder. (Stadin, 2010)

## 3.2 Formella tillställningar

Klädkoden kavaj fungerar bra till mindre festliga tillfällen, så som lunchbjudningar, arbetsmiddagar, studentfester, konfirmation eller finare teater besök. Klädkoden används oftast under tillställningar som sker under dagtid. (Carrington, 2017)

Nivån på tillställningen avgör vilken klädkod som gäller. Mörk kostym fungerar för de flesta tillfällen, om inget annat meddelas i inbjudan. Mörk kostym passar bra till olika fester så som dop, bröllop, middagar, begravning och andra olika mottagningar. (Ribbing, 2000)

Större fester, som fester med dans eller bal kan kräva klädkoden smoking. Dessa tillställningar äger oftast rum senare på kvällen. Denna klädkod kan även komma på fråga vid förmiddagsbjudningar samt cocktailfester. (Danielsson, Etikett doktorn, u.å)

## 3.3 Klädkoder

Klädkoder handlar om att göra det enklare för tillställningens inbjudna gäster. Ifall en klädkod har angetts är det viktigt att den respekteras. I dagens moderna samhälle används inte klädkoder lika ofta, förutsatt att det inte gäller någon mer formell tillställning. Det anses vara olämpligt att direkt skriva ut vad gästerna skall ha på sig, (Tieroom, u.å)

Genom att ha en klädkod vid en tillställning får man en mer enhetlig nivå på alla gästers klädsel. I vår tid handlar det om att gäster inte skall komma att delta i ett festtillfälle i för avslappnad klädsel. Det finns även tillställningar där gästerna inte behöver vara så formellt klädda och tillfällen där de kan välja själv, här gäller dock sunt förnuft. Det finns många som hittar på egna klädkoder, detta avråds starkt då det oftast förvirrar gästerna. (Vallin, Care of Carl, 2016)

### 3.3.1 Feminin klädkod kavaj

I dagens läge är inte klädkoden kavaj den samma som mörk kostym. Med klädkoden kavaj menas en aningen mer avslappnad klädsel. När det kommer till den feminina klädkoden anses en kjol, klänning eller till och med en byxdress vara passande. En klänning som mäter ner till fötterna är för högtidlig, men en vadlång eller knälång fungerar bra. (Agestam Cederlund, 2021)

När man talar om klädkoden kavaj, menas inte att kavaj ska bäras enligt den feminina koden. Då klädkoden kavaj är en relativt ny klädkod kan man helt enkelt tänka; finare vardagsdress. Dock beror detta på vad man är van att bära under veckan. En elegant klänning, byxdress eller kjol, men ändå ingen en aftondress, kan anses lämplig. Längden på kjolen eller klänningen skall mäta under knäet. Urringningen bör vara sparsam. Kjolen får inte vara golvlång. Accessorier, som t ex smycken, får användas ganska fritt enligt smak och tycke. Ifall evenemanget äger rum på kvällen, kan det vara värt att tänka i högre formell nivå. (Klädkoder.nu, 2015)

Klädkoden kavaj kallas även i talspråk för kostym. Det är mycket vanligt att denna kod gäller för tillställningar under dagstid. Några av de vanligaste tillfällena att bära kavaj är på studentfester, affärsluncher eller ett mindre formellt bröllop. Ifall det inte tydligt framgått i inbjudan om hur sent tillställningen är ämnad att fortgå eller ifall värden är väldigt traditionell, kan det vara säkrare att välja sin klädsel i en mörkare färg. Mörkare färger i klädseln upplevs som mer formellt och bärs oftast under kvällsevenemang. För den feminina klädseln är det fritt att välja mönster och färg på kläderna. När det kommer till material kan det vara värt att undvika vardagliga material, och istället söka efter något som känns mera festligt. Vad skor beträffar kan en enklare, mer diskret sko i vilken modell som helst komma i fråga. Fritt val gällande skons färg, när det kommer till klädkoden kavaj. (Afound, Afound, 2020)

### **3.3.2 Feminin klädkod mörk kostym**

Klädkoden mörk kostym är mer officiellt än kavajen. Klädkoderna är lika varandra i många avseenden, men har ändå några skillnader. Hellång klänning lämpar sig inte, då klädkoden är kavaj men går bra till mörk kostym. Knälånga och vadlånga klänningar lämpar sig utmärkt då kavaj och mörk kostym står angivna, med den skillnad att axlarna bör vara täckta då mörk kostym står angiven. (Lund, 2022)

Den klassiska feminina klädkoden för mörk kostym är klänning eller kjol. Kjolen bör mäta över knäet. Axlarna bör vara täckta. Många anser även det vara godtagbart att bära finbyxor tillsammans med en festlig överdel. Detta är en modernare variant av den traditionella feminina klädseln. (Agestam Cederlund, 2021)

Till klädkoden mörk kostym kan bäras ett par festliga aftonbyxor. Materialet på kläderna bör vara av ett mer festligt material, så som t.ex siden eller sammet. En enklare klänning är ett säkert val. Vid en större fest med över tjugo personer får klänningen eller kjolen mäta ner till vaderna. Klädseln får gärna ha en kortare ärm och diskret uringning. Färg och mönster får väljas fritt enligt egen smak. Till denna klädkod är det inte passande att bära glittrande långklänning. En kort klänning med glitter lämpar sig bra. Smycken kan gärna användas enligt egen smak. Med hjälp av smycken kan helheten piffas upp eller tonas ned. Lätta och enkla skor, med klack enligt eget tycke, passar utmärkt till helheten. Ifall väska önskas till denna klädsel, är en i lack det mest traditionella valet. (Danielsson, Etikett Doktorn, u.å)

Denna klädkod fungerar bäst från klockan tolv på dagen till sent på kvällen. Klädkoden används oftast på dop, bröllop, galor, premiärer eller mer formella middagar. Hur strängt den traditionella klädkoden skall följas, avgör värden för tillställningen. Ett säkert val är att välja någon klassisk modell i en mörkare färg. (Afound, Afound, 2020)

### **3.3.3 Feminin klädkod smoking**

För den feminina smoking klädkoden anses allt mellan knälång- och långklänning passande. Till den klassiska feminina smoking klädkoden hör inte handskar. (Agestam Cederlund, 2021)

En klänning enligt klädkoden smoking får inte liknas vid en frack- eller galaklänning. I fall kort klänning bärs, bör den vara märkbart festlig till sin karaktär. Så länge klänningen mäter under knäet, kan längden variera enligt egen smak. Klänningen ska helst vara utan ärm och ha en uringning. Alternativt kan stilhelheten bestå av två delar t ex av en festlig topp med ett par vida eleganta byxor eller festlig kjol till. Val av material är fritt, men materialet bör vara festligt. Till ett mindre evenemang med upp till 12 gäster undviks vida, baraxlade samt glittriga klänningar eller kjolar. Vid ett mindre tillfälle får klädseln vara aningen enklare. Ifall valet faller på att bära hellång klänning, får den inte mäta golvlång med släp. Klänningens ärmar kan vara korta eller långa. Kort ärm ses som mer festligt än lång ärm. Diadem och handskar hör inte hemma i klädkoden smoking för dam. (Danielsson, Etikett doktorn, u.å)

När det kommer till accessoarer för smoking är en liten handväska i finare material ett praktiskt och estetiskt val. Handväskan ska helst vara i en mindre storlek. Några exempel på

materialen till handväskan är läder, siden eller lack. Håraccessoarer samt smycken är lämpliga att bäras i denna klädkod och ett bra sätt för att få uttryck för sin egen personliga stil. Klackhöjden på skor är fri enligt smak. Skor i festligare material så som lack, läder eller siden är att föredra (Afound, Afound, 2020)

Smoking bärs då det står angivet på inbjudan, annars gäller frack om det är fråga om en kvällstillställning. Smoking-dressen används efter klockan sex på kvällen vid en större och mer formell fest med dans. På engelska heter klädkoden antingen black tie, smoking eller tuxedo. I fall ”formal” står angivet på inbjudan brukar även smoking klädkoden gälla. (Danielsson, Etikett doktorn, u.å)

Smoking är en vanlig klädkod på jubileumsmiddagar, finare nyårsfester, premiärer eller bröllop. Till denna kod rekommenderas att hålla sig till det klassiska och traditionella och med hjälp av accessoarer ges möjlighet till att lyfta fram sin egna stil. För den feminina klädseln finns det en hel del valmöjligheter när det kommer till klädseln: urringad, långa eller korta ärmar. Då det kommer till smoking skall materialen på kläderna vara något finare. (Afound, Afound, 2020)

#### **4 Tidigare forskning**

I detta kapitel kommer respondenten att redogöra för tidigare forskning, som stöder ämnet. Respondenten har sökt data genom att gå till databaser och olika sökmotorer, så som: Google Scholar. Thesus, en tjänst som upprätthålls av Arene rf, där examensarbeten och nätpublikationer från yrkeshögskolor finns till påseende, har även använts vid datainsamlingen. Tidigare examensarbeten som respondenten valt att granska i samband med detta arbete har funnits i Theseus. Sökord; klädkod, dresscode, pukukoodi, fashion, mode, etiquette, lady, feminine, kostym, blacktie, kläder, klädsel, smoking, mörk kostym och stil.

I Bårströms kvalitativa studie, granskar arbetets författare hur olika livsstilsgrupper uttrycker sin identitet genom klädkonsumtion. Alltså en kvalitativ studie om hur man uttrycker identiteten genom klädkonsumtion. I Bårströms studie konstaterades att det man har på sig spelar en stor roll inom det sociala, klädkonsumtionen ses i själva verket, som ett behov av självförverkligande. Vem man vill vara, hur man väljer att uttrycka sig och hur man vill uppfattas av andra bestäms av konsumtionen av produkter. I Bårströms studie har författaren intervjuat testpersoner från tre olika grupper: en design-, en vintage- och en



alternativ modegrupp. I intervjuerna får testpersonerna svara på frågor angående deras konsumtionsvanor, syn på kläder med status och synen på nutida stilkrav. De tre olika grupperna har alla sina egna synpunkter på frågorna i denna studie. De konstaterar ändå alla att det finns vissa statusmärken, som ger bäraren mer respekt, än andra. (Bårström, 2011)

I Carlsens examensarbete undersöker författaren hur det en person klär sig i påverkar personligheten och hur personen ser på andra människor, utgående från vilka kläder de klätt sig i. I denna undersökning har Carlsen använt sig av en enkätundersökning, för att få en djupare förståelse om; hur färger, material, status och symboler framhäver klädernas betydelse. I undersökningens resultatet konstaterades att de som deltagit i undersökningen varit ointresserade av mode och trender, men att de trots allt ansåg att det man klär sig i spelar en roll. För att passa in i samhället är det viktigt att inte sticka ut allt för mycket. Klädernas färger, material och klädernas status påverkar på vilket sätt en person blir bemött. (Carlsen, 2014)

I Eklöfs och Cahps examensarbete (2012) undersöks klädkodernas betydelse på en mer abstrakt nivå. I arbetet jämförs hur en person klädd för en social interaktion versus en person klädd mer affärsmässigt, presterar olika vid en intervjusituation. Studien visar att klädseln spelar en märkbar roll då det handlar om relationen mellan rekryterare och arbetssökanden. Klädkoderna ger olika intryck, vilket inverkar på aktörernas uppskattning, intryck och kommunikation gentemot varandra. (Cahp, 2012)

I Björses examensarbete 2013, undersöker författaren de olika klädkoderna för män. Syftet med studien är att förse allmänheten och folk i branschen med en djupare förståelse om klädkoder för män. Arbetets syfte är att fungera som undervisningsmaterial för försäljare och andra i branschen. Björses metoder i arbetet har bland annat varit bildanalys, fotografering samt styling. I resultatet analyseras de fyra stylingarna som Björses gjort: Avslappnat, Kostym, Frack och Smoking. Läsaren fick genom arbetet kunskap om de vanligaste klädkoderna för män, varifrån de härstammar och vid vilka tillställningar de olika koderna skall tillämpas. (Björses, 2013)

Blomqvist 2016 en praktisk studie om att skapa klassiska stilhelheter, som passar både till vardags, arbete och fest. Författaren använde sig av metoderna; dokumentstudier, styling och bildanalys. Frågeställningar i arbetet var: Vilka faktorer bygger en klassisk stil på? Hur kan man använda klassisk klädstil som utgångspunkt till vardags-, arbets- och festkläder?

Svaren på dessa frågor är; genom att använda sig av plaggens mönster, färger och snitt. De är grundläggande byggstenar för en klassisk stil. Den klassiska stilen kan även användas till vardags, arbete och på fest, eftersom stilens plagg och accessoarer är enkla och snitten tidlösa. De neutrala färgerna och diskreta mönstren gör att plaggen lätt kan kombineras rätt fritt (Blomqvist, 2016)

Bieber 2018, en teoretisk och praktisk studie där författaren beskriver feminina och maskulina klädnormer samt skapar stilhelheter, som ställer sig utanför normerna. Fotoserien som Bieber har skapat kan användas som inspirationskälla. De metoder Bieber har valt i sitt arbete är fotografering, bildanalys, styling av kläder, hår och smink. I resultatet presenteras bilderna som författaren skapat tillsammans med en tolkning av dem. Resultatet visar att det går att skapa tilltalande stylingar utan att lägga större fokus vid vad som kan tolkas som en direkt feminin eller maskulin klädnormer. (Bieber, 2018)

I Kalliokoski 2015 examensarbete skapas minimalistiska modebilder med hjälp av hår, smink samt styling av kläder. Andra metoder som Kalliokoski använder sig av är fotografering samt bildanalys. Författaren skapar i sitt arbete modebilder för att inspirera sig själv, människor inom klädesbranschen samt gemene man. I resultatet analyseras bilder som respondenten själv har skapat. Slutresultatet visar att minimalism kan handla om simpelt, enkelt och bart. (Kalliokoski, 2015)

Sammanfattningsvis har Bårströms (2011) fått fram i sin studie att det man har på sig spelar en stor roll inom sociala sammanhang. Klädkonsumtionen är mer av ett självförverkligande samt hur man uttrycker sig. Carlsen (2014) menar att hur en person klär sig spelar en roll för att passa in i samhället. Färgerna, materialen samt klädernas status påverkar hur man blir bemött av andra människor. I Eklöfs och Cahps examensarbete (2012) konstateras att klädseln spelar en märkbar roll då det handlar om olika bemötanden. Klädkoderna ger olika intryck samt inverkar på aktörers uppskattning samt kommunikation gentemot varandra.

Björkses (2013) examensarbete visar till vilka tillställningar utvalda herr klädkoderna tillämpas samt varifrån de härstammar. De utvalda klädkoderna i arbetet är: Avslappnat, Kostym, Frack och smoking. Blomqvist (2016) konstaterar att en klassisk klädstils grundläggande byggstenar är plaggens mönster, färg samt snitt. Klassisk stil kan användas till vardags, arbete och fest. Klassiska klädstilen går lätt att kombinera ihop med olika plagg och accessoarer. Bieber (2018) studie visar att det går att skapa tilltalande stil

helheter utan att lägga fokus på en direkt feminin eller maskulin klädnorm. Kalliokoski (2015) examensarbete konstaterar att minimalism handlar om simpelt, enkelt samt bårt.

## 5 Metoder

Metoden respondenten här valt är att utföra ett mer praktiskt arbete. I arbetet ”stylas” och fotograferas en modell enligt temat; feminina klädkoder och för att därefter utföra bildanalys har respondenten jämfört resultatet av stylingen med den teoretiska grunden. Detta för att få en kreativ skapelse med en blandning av inspiration och teori. Respondenten har använt sig av känslotavlor (moodboards) i planeringen, dessa dock mest för eget bruk. Känslotavlorna bifogas inte till arbetet.

### 5.1 Styling och foto

Innan ett ”photoshoot–styling”-tillfälle kan förverkligas är det viktigt med ett grundligt förhandsarbete. Utgångspunkten ligger i en idé, som en eller flera inspirationskällor gett gnistan till. Inspiration finns överallt. I dag hittar man inspiration bl a i sociala medier, tidningar och filmer. När man har kommit på en idé, som inspirerar och önskar börja bearbeta den, kan man börja med att skapa, de tidigare nämnda, moodboards. Det kan vara bra att skapa tre skilda moodboards för hår, kläder och smink. När man har en tydlig idé samt moodboards, som hjälp för visualisering, då är det dags för arbetsfördelning: vem skall fotografera, vem skall agera modell och vem som tar hand om hårstylingen och sminket. När de olika arbetsuppgifterna har en ansvarsperson, är det dags att finna plagg samt accessoarer till fotograferingen. Dessa kan man hitta på showrooms eller hos designers, eller också second hand. Det bra sätt är att undersöka vad man har hemma i sin egen garderob eller kanske fyndar hos en vän. (Eder, 2015)

En photoshoot föds och byggs upp ur ett tema, som ger arbetet ramar och en eventuell röd tråd att följa. När det kommer till modellerna kan de genom sin personlighet och utstrålning prägla och forma stämningen i bilderna. Modellen väljs utifrån temat. Av vikt är vilket yttre modellen har, t ex lämpar sig tatueringar till den stämning som önskas på bilden? Modellen bör vara motiverad och duktig på att posera och på att förmedla sinnesstämningar. En annan yrkeskår, som behövs vid en fotografering är makeupartister, dessa kan också ofta fungera som assistenter till fotografen. Makeupartisterna och stylisterna hjälper till före och under själva fotograferingen med smink och styling. Detta ger fotografen möjligheten till att

koncentrera sig på kamerans inställningar eller t ex bildvinklar. Stylisterna och makeupartisterna utför den sista ”finishen” på modellens smink, kläder eller annat. Vid en fotografering kan det även bli aktuellt att anlita en frisör eller övrig assistent. Hela arbetsteamet bör vara införstådd med vad det är man strävar efter. Sedan gäller det att hitta en plats och tid för hela teamet. Det är viktigt att platsen för fotograferingen passar fotograferingstemat. Utöver själva fotograferingsplatsen, behöver även stylisterna, makeupartisten samt eventuella frisören en plats att förbereda modellerna. Det är viktigt att kunna vara förutseende och därmed planera tiden väl, så att den bokade tiden är tillräckligt lång tid för hela processen. Under själva fotograferingen följs den överenskomna röda tråden och eventuellt kan en moodboard fungera som stöd i förloppet. Det är viktigt att hela teamet är på det klara med hur dagen utspelar sig samt att alla har varandras kontaktuppgifter, vid behov. Testa olika vinklar, ljus, platser och poseringar för olika effekter. (Vitazkova, u.å)

För att få en klar bild gäller det att justera exponering, slutartid, ISO- och öppningstalen. Men hjälp av dessa kan man få ihop specialeffekter på bilderna. För att lyckas skapa djup, samt få fram olika ljus och tänka på olika vinklar då man fotograferar är det bra att pröva sig fram. Bildvinkeln, ljuset samt djupet är avgörande för hur bilderna lyckas. När det kommer till fotografering sökes balans i bilderna, detta får man då man behärskar; vinklar, ljus och motiv. (Dunlop, 2020)

Då det gäller porträttbilder spelar många faktorer in, så som t.ex. snabbhet, ljus och avstånd. Det är även bra att välja rätt bakgrund samt rekvisita, för att skapa djup och känslor i bilder. Ifall tillgång till blixtn inte finns, då är naturljuset det nästbästa alternativet för porträtt. Då ljuset är för starkt är det värt att stänga bländaren eller öka slutartiden i kamerans inställningar. Då man väljer att fotografera med automatiskt fotograferingsläge som då man valt bländaren (Av) eller ISO förval, kan man enkelt justera ljuset på bilden med exponeringskompensation. Detta är ett bra val då man fotograferar personer med mycket ljus hud, så de inte upplevs för bleka. För att få naturliga och spontana porträtt kan det löna sig att ta provbilder, innan man börjar fotografera. Provbilderna kan tas före och efter att modellen är redo att posera, vilket brukar hjälpa modellen att slappna av. Då modellen är avslappnad framför kameran kommer även de naturligaste leendet och poseringarna fram. För att få naturliga porträtt kan det även vara bra att fotografera med funktionen bildserie, så man kan fånga rörelser bättre. (Wolinski, u.å)

## 5.2 Bildanalys

Semiotik är läran om tecken samt teckensystem. En bildanalys är att känna efter, studera och analysera tecken för att få förståelse över en bild. Man tolkar bilden för att förstå syftet, på vilket sätt iakttagaren påverkas och vad det är i bilden, som väcker känslor eller påverkar. (Bildlärare, 2017)

En bildanalys är bra att dela upp i tre olika delar, konnotation, denotation samt syfte. Denotation berättar vad man kan se på bilden; till exempel människor, kläder, omgivning och aktivitet. Gäller även att fundera på i vilket ljus samt ur vilken vinkel bilderna är tas. Med konnotation beskrivs stämning, ljud, känslor och samtidigt diskuteras varför dessa stämningar och känslor kommer fram. Syftet beskriver varför bilden tagits och vilket är ändamålet för fotografiet. Är det fråga om reklam, underhållning eller konst. (Ur, 2020)

Konnotation skapar åskådaren själv utifrån sina egna känslor samt kulturella värderingar. När man skapar reklambilder eller bilder som ska tilltala människor, strävar man efter att lägga till konnotationer för att presentera en viss typ av människa eller för att väcka olika känslor hos betraktaren. (Muotio, 2022)

## 5.3 Studiens praktiska genomförande

Respondenten påbörjade den praktiska delen av arbetet genom att läsa in sig på teorier som stöder de utvalda feminina klädkoderna. Detta var nödvändigt, eftersom respondenten därmed erhöll djupare kunskap i och förståelse för vad de utvalda klädkoderna innebär.

Nästa steg till det praktiska genomförandet var att planera fotograferingen och skapa en vision. Styling-arbetet började med att respondenten hämtat inspiration från sociala medier samt internet för att skapa sig en inblick i de feminina klädkoderna kavaj, mörk kostym samt smoking. Med inspirationen som respondenten fann på internet samt sociala medier, som grund, skapade respondenten tre känslotavlor. De tre olika klädkoderna fick varsin egen känslotavla som underlättade planeringsarbetet. Tavlorna ansågs inte vara tillräckligt estetiskt tilltalande för att bifogas i detta arbete. Kläderna till stylingen valde skribenten att söka finna i sin egna samt modellens garderob.

Som modell för arbetet valde respondenten klasslärarstuderanden Vanja Snabb. Vanja har en passande utstrålning till respondentens vision. Respondenten har valt att själv utföra styling samt fotografering av modellen. Som assistent har respondenten valt

estonomstuderanden Klara Ahlström, för att hjälpa till med frisyra och smink. Sminket och håret ville respondenten inte att skulle få någon större fokus i arbetet, därför valdes en assistent som fick sköta det. Respondenten ansåg det vara viktigt att modellens frisyra sattes och att modellen blev sminkad, för att uppnå en harmonisk helhetsbild. Sminket hölls fräscht och naturligt, eftersom den inte skulle vara i fokus. Håret lockades enkelt till den första looken (kavaj) och lades halvt upp till de två andra (mörk kostym & smoking) helheterna.

Som plats för fotograferingen valde respondenten Yrkehögskolan Novias (Vasa) fotostudio. Detta för att hålla bakgrunden neutral, så att fokus kan ligga på klädseln. I fotostudion kan man byta bakgrundens färg samt hålla bilden avskalad.

Efter fotograferingen hade respondenten ca 400 bilder att genomgå. I detta skede raderades bilder, som respondenten upplevde att inte hade lyckats. Efter första genomgången hade respondenten gallrat bilderna till ungefär 150 bilder. Här efter valde respondenten att sortera de kvarstående bilderna. De kvarstående bilderna granskade respondenten noggrant i detalj och jämförde bilderna sinsemellan. Efter sortering hade respondenten ungefär 20 bilder kvar. De återstående bilderna, som skulle komma att användas i studien, kvalificerades mest på grunder av känsla, vinkel samt ljus på bilderna.

Respondenten valde till slut att använda sig av sex stycken bilder. Dessa bilder redigerade respondenten i applikationen snapchat. Redigeringen av bilderna är utförd endast genom fixering av ljus och kontrast samt avgränsning. Ljus och kontrast redigerades för att framhäva modellen och klädsel. Avgränsningen av bilderna gjordes för att få bort oönskad bakgrund och därigenom få ett större fokus på modell och kläder.

Efter att fått bilderna färdig redigerade gjordes en bildanalys. I bildanalysen använde sig respondenten av konnotativ samt denotativ analys. Med hjälp av bildanalys och bilder byggdes ett resultat upp för arbetet.

## **6 Resultatredovisning och tolkning**

I detta kapitel kommer respondenten att visa resultatet av fotograferingsarbetet. Här görs en bildanalys, för att sedan tolka det praktiska arbetet genom att hänvisa till den teoretiska grunden samt tidigare forskning.

De tre klädkoderna kommer att redovisas med två bilder per klädkod. Varje klädkod kommer att få en helkroppsbild för att visualisera hela stillheten samt en mer detaljerad bild.

Fokuset ligger på helkroppsbilden. Den detaljerade bilden kommer att agera stöd, för att läsaren skall kunna betrakta detaljerna mer noggrant, så som; färger, textur på plagg och accessoarer. Respondenten har valt att hålla redigeringen minimal, för att inte förvränga nyans eller textur på bilderna. Redigeringen som gjorts har varit i ett framhävande syfte.

Efter varje bild följer analys och tolkning med koppling mellan resultatet och studiens teoretiska grund samt tidigare forskningar. Respondenten avslutar detta kapitel med en sammanfattning om resultatet, den teoretiska och praktiska studiens syfte. Valda evenemang för dessa utvalda klädkoder är för kavaj och mörk kostym vid ett sommar bröllop och för smoking vid ett bröllop eller vid en jubileums middag.

## **6.1 Feminin klädkod kavaj**

Den feminina klädkoden kavaj innebär att man bär en kjol, klänning eller byxdress. Kjolen skall mäta, minst, över knäet. Agestam Cederlund (2021) menar att när det kommer till den feminina klädkoden kavaj är en kjol, klänning eller till och med en byxdress godkänd. En klänning som mäter ner till fötterna är för högtidlig, men en vadlång eller knälång fungerar bra.

Respondenten har strävat efter att styla modellen till ett somrigt evenemang, så som ett mindre formellt bröllop eller studentfest. För att stilhelheten skulle passa ett somrigt bröllop krävs färgglada plagg, gärna blommigt. Afound (2020) menar att några av de vanligaste tillfällena att bära klädkoden kavaj är på studentfester, affärsluncher eller ett mindre formellt bröllop. Det är även mycket fritt för den feminina klädkoden kavaj att välja material och färg på klädseln.



*Figur 1. Kavaj*

På bilden ser man (*Figur 1*) en ung kvinna som står en aningen snett med handen på höften. Kvinnan tittar snett uppåt på bilden och ler stort. Modellen har på sig en somrig vadlång klänning med korta vida ärmar. Dressmodellen är i en klassisk A-modell med ett knytband fram till. Tyget, klänningen är sydd av har små blå blommor. Kvinnan bär ett par pärlörhängen samt en enkel guldkedja, som smycke runt halsen. Modellen har en vit axelbands handväska i sin högra hand. På fötterna har modellen ett par diskreta beigefärgade sandaler med en liten klack. Afound (2020) menar att när det kommer till skor för klädkoden kavaj, kan man välja en mer diskret sko i vilken modell som helst. Färgen på skon får man även välja själv när det kommer till klädkoden kavaj. Blomqvist 2016 studie visar att plaggens mönster, färger och snitt är faktorer, som bygger en klassisk stil.



Bilden (*Figur 1*) är fotograferad i en studio med tillgång till blixhtar. Blixterna användes för att få ett naturligt ljus. Blixterna ställdes på varsin sida snett framifrån för att belysa framsidan och för att inte skapa några skuggor på kroppen. Som bakgrund valde respondenten ett gråbrunt tyg för att inte ge bilden för starka kontraster.

Modellen på bilden (*Figur 1*) ser förväntansfull och glad ut. Kvinnan ser ut som om hon står och väntar på sin tur till något. Modellen ser mycket självsäker och stark ut.



*Figur 2. Kavaj Detalj*

På bild (*Figur 2*) står modellen rakt framför kameran och ler stort. Denna bild är fotograferad i samma studio som (*Figur 1*) med samma bakgrund och ljussättning. Bilden

är en mer detaljerad (*Figur 1*) Detta för att få fram detaljerna på klänningen och accessoarerna. Kvinnan är avslappnad och glad på bilden.

## 6.2 Feminin klädkod mörk kostym

Den feminina klädkoden mörk kostym innebär att man är klädd i en klänning, kjol eller festliga byxor. Agestam Cederlund (2021) menar att den klassiska feminina klädkoden för mörk kostym betyder att klädseln bör vara en klänning eller kjol. Kjolen bör mäta, minst, över knäet. Axlarna skall vara täckta. Många anser även det vara passande att bära finbyxor tillsammans med en festlig överdel. Det kan ses, som en mer modern variant av den traditionella feminina klädseln.

Dressen man bär ska vara i ett festligare material, men färgen kan väljas enligt eget tycke. Danielsson (u.å.) skriver att klädseln gärna får ha en kortare ärm och mer diskret urringning. Färg och mönster får väljas enligt egen smak.

Respondenten har valt att styla modellen, som inbjuden gäst till ett sommar bröllop. Afound (2020) menar att klädkoden mörk kostym fungerar bäst från klockan tolv på dagen till hur sent som helst. Denna klädkod används oftast på dop, bröllop, galor, premiärer eller någon formellare middag. Respondenten har strävat till att styla modellen så att modellen i denna klädsel kunde gästa även andra somriga evenemang, så som bröllop, dop eller formell middag.



*Figur 3. Mörk Kostym Detalj*

På denna bild (*Figur 3*) ser man en ung kvinna, som står rakt fram och tittar in i kameran och ler stort. Modellen står en aningen snett, för att ge bilden mer rörelse. Kvinnan bär en vaddlång, färgglad klänning i blommigt mönster. Klänningen har ett par korta puffärmar. Midjan är insydd, för att ge klänningen form. Dressen faller ner längs höften, vid knähöjd finns en liten söm, som ger klänningens kjol volym. På fötterna har hon ett par rosa klackskor i ett silkit material, fram på skon ligger en rosett med pärlor. Kvinnan håller i sina händer en ljusrosa lack väska. Runt halsen har hon en grövre guldkedja som halsband och i öronen ett par pärlörhängen. Enligt Danielsson (u.å) är det tillåtet att använda smycken enligt egen smak och det kan hjälpa till att piffa upp helheten eller tona ner den. Ett par lätta enkla skor passar mycket bra till helheten, med klack enligt tycke. Väska är inget måste, men ifall personen så önskar är lack att föredra och det mest traditionella.

Bilden är fotograferad i en studio med tillgång till blixhtar. Blixterna användes för att få ett naturligt ljus. Blixterna ställdes på varsin sida snett framifrån mot modellen för att inte skapa några skuggor på kroppen. Som bakgrund valde respondenten ett gråbrunt tyg för att inte ge för starka kontraster mellan modell och bakgrund.

Modellen på bilden (*Figur 3*) ser oskyldig och glad ut. Kvinnan utstrålar värme och förväntan.



*Figur 4. Mörk kostym*

Andra bilden (*Figur 4*) är fotograferad i samma studio som *Figur 3*, med samma ljussättning och bakgrund. På *Figur 4* står modellen en aning snett och blickar uppåt. Modellen ler och har en drömmande blick. Kvinnan ser avslappnad och självsäker ut. På bilden ser man accessoarerna och klänningen i en annan vinkel än på den tidigare bilden. Väskan håller modellen avslappnat i ena handen. Respondenten har strävat efter

minimalistiska och enkla bilder. Enligt Kalliokoskis (2015) studie visar slutresultatet att minimalism handlar om simpelt, enkelt samt avskalat.

### **6.3 Feminin klädkod smoking**

Den feminina klädkoden smoking innebär kjol, klänning eller aftenbyxor. Övre delen skall inte ha lång ärm, men uringning. Ifall man väljer att bära en långklänning får den inte ha ett släp eller mäta hela vägen ner till golvet. Kjolen bör mäta, minst, över knäet.

Agestam Cederlund (2021) menar att till den feminina smoking klädkoden är allt mellan en långklänning och knälång klänning godtagbart.

Danielsson (u.å) menar att klänningen helst skall vara ärmlös samt ha en uringning. Ifall gästen föredrar så kan även stilhelheten vara i tvådelad, i självvalt material så länge det är festligt.

Afound (2020) menar att smoking är en vanlig klädkod på jubileumsmiddagar, finare nyårsfest, premiärer eller bröllop. Respondenten har strävat efter att styla modellen till ett formellt evenemang, så som t.ex. ett bröllop eller en jubileumsmiddag.





*Figur 5. Smoking*

På första bilden (*Figur 5*) för klädkod smoking ser man en kvinna som står en aning snett åt höger. Modellen tittar rakt in i kameran och ler stort. Modellen bär en ankellång, mörk blåskimrig klänning. Klänningen har en V-formad uringning, samt vida korta ärmarna. Klänningen är insydd vid midjan för att ge kroppen form, och kjolen faller ner längs kroppen. Modellen har ett par klassiska svarta pumps på fötterna i ett siden material. I sina händer håller modellen en kuvertväska i siden material. Väskan har även en guldfärgad detalj i metall fram till. Enda smycket kvinnan bär är ett par pärlörhängen. Afound (2020) skriver att till klädkoden smoking rekommenderas att hålla sig till det klassiska och traditionella, och med hjälp av accessoarer ta fram sin egen stil.

Afound (2020) menar att när det kommer till accessoarer för smoking är en liten handväska i finare material ett praktiskt, men även estetiskt val. Handväskan ska helst vara i en mindre storlek. Några exempel på materialen till handväskan är läder, siden eller lack. Håraccessoarer samt smycken är godtagbart för denna klädkod, och ett sätt på vilket personen kan sätta sin personliga prägel på helheten. När det kommer till skor får man enligt smak välja klack höjd, här passar även festligare material, så som lack, läder eller siden.

Bilden är fotograferad i en studio med tillgång till blixhtar. Blixterna användes för att få ett naturligt ljus. Blixterna ställdes på varsin sida snett framifrån mot modellen för att inte skapa några skuggor på kroppen. Som bakgrund valde respondenten ett gråbrunt tyg för att inte ge för starka kontraster mellan modell och bakgrund.

På bilden (*Figur 5*) ser modellen väldigt förväntansfull och lycklig ut. Modellen utstrålar självsäkerhet och styrka.



### *Figur 6. Smoking Detalj*

På den andra bilden (*Figur 6*) för klädkoden smoking står modellen med höften en aningen utskjuten åt vänster på bilden. Modellen ler och ser avslappnad och lycklig ut. Genom att stå, så som modellen gör på bilden, ger det bilden ett djup samt rörelse, vilket gör bilden mer intressant. Kuvertväskan håller hon i ena handen medan den andra hänger ner längs kroppen. På denna bild får man se detaljerna i en annan vinkel.

## **6.4 Sammanfattning av resultat**

Då jag har planerat mina stylingar har min vision varit att hålla dem stilrena, klassiska och något minimalistiska. Stilhelheterna är inspirerade från den nordiska kulturen. Jag vill att stilhelheterna ska vara tidlösa. Man kan väldigt tydligt se att klädkoderna går från mest avslappnat till mer formellt i arbetet.

Till klädkoden kavaj valde respondenten att styla modellen i en somrig blommig klänning med knytband. Respondenten valde en somrig klassisk klänning i A modell, för att få en stilren helhet. Klänningen modellen bär är ankellång. Då klänningstyget var bomull får hela helheten en mer avslappnad känsla. För att klädseln inte skulle bli helt för vardaglig, kompletterade jag helheten med accessoarer. Till klänningen fick modellen ett par beigefärgade sandaler med en liten klack, därtill en diskret vit handväska med guld detalj. Modellen bar ett par vanliga pärlörhängen samt ett litet halsband i guld. Respondenten ville hålla accessoarerna knappa, för att låta klänningen göra sitt samt för att hålla helheten stilren.

Till klädkoden mörk kostym valde respondenten att styla modellen i en somrig vadlång klänning. Klänningen är färggrann och blommig för att få en somrig klassisk helhet. Klänningen har korta puffärmar samt en volang ner till på kjolen, för att ge nedre delen lite volym. Klänningstyget är polyester, med en underkjol samt ett vacker tunt tyg ovanpå. För att få en mer formell känsla på helheten, fick modellen bära ett par rosa klackskor med rosett och pärlor som detaljer. För att matcha skorna och för att få en snygg helhet fick modellen ett par pärlörhängen. För att göra helheten lite häftigare fick modellen bära en grövre guldfärgad halskedja tillsammans med en rosafärgad väska i lack.

Till klädkoden smoking valde respondenten att styla modellen i en mörk blåskimrig ankellång klänning. Respondenten valde en klänning, som är en klassisk A-modell med korta vida ärmar. Klänningen hade en underkjol i siden och allra ytterst, ett glittrande tunnare tyg



som föll fint längs kroppen. För att helheten inte skulle få för stark aftonkänsla höll jag accessoarerna och smyckena väldigt minimala. Modellen hade ett par svarta klassiska pumps i siden, tillsammans med en kuvertväska i liknande material. Väskan är i svart siden med en guldfärgad detalj. För att inte få helheten att likna en aftonklänning höll respondenten smyckena väldigt enkla, modellen fick bära endast ett par enkla pärlörhängen.

De tre utvalda klädkoderna är alla väldigt lika och passar till flera liknande tillfällen. Jag tycker ändå att jag har lyckats få fram i alla helheter vad klädkoderna innebär samt hur de ser ut, syftet samt forskningsfrågorna blir alltså besvarade.

## 7 Kritisk granskning

I följande kapitel granskar respondenten arbetet kritiskt utifrån egen uppfattning samt mening. Varje kapitel i examensarbetet går igenom i ordning och respondenten analyserar vad som gått bra och vad som eventuellt kunde ha gjorts annorlunda.

Syftet med detta examensarbete var att beskriva de tre utvalda feminina klädkoderna kavaj, mörk kostym samt smoking, genom att gå igenom vad de innebär samt hur man klär sig enligt dem. Fotografiserien gjordes för att demonstrera dessa klädkoder och för att förhoppningsvis inspirera allmänheten samt branschfolk. Respondenten anser att syftet gör det tydligt vad arbetet går ut på och vad som är idén bakom det hela. För att stöda syftet hade respondenten två forsknings frågor: Vad innebär klädkoderna kavaj, mörk kostym samt smoking? Hur klär man sig enligt de feminina klädkoderna kavaj, mörk kostym samt smoking? Forskningsfrågorna var en aning svåra att jobba med, här kunde man ha mer specifika frågor. Ett förslag på en forskningsfråga kunde vara: Hur stylar man de feminina klädkoderna kavaj, mörk kostym samt smoking?

I den teoretiska grunden lyfter respondenten upp betydelsen för femininitet och kläder, samt formella tillställningar som ger helhetsförståelse till innehållet i arbetet. Därefter följer redogörelsen för klädkoderna samt de tre utvalda klädkoderna kavaj, mörk kostym samt smoking. Respondenten anser att rubrikerna var relevanta för att hålla en helhetsförståelse. Att hitta uppdaterad teori var inte det lättaste, så respondenten har samlat det mesta utifrån modetidningar och andra internet källor.

Ett förslag för den teoretiska grunden kunde ha varit skilt kapitel för accessoarer det vill säga smycken, väskor och skor. I och med att i själva stylingen användes accessoarer för att piffa upp samt att tona ner helheterna, hade detta varit väldigt passande. Dock anser

respondenten att ett skilt kapitel i detta arbete, om accessoarer kunde bidragit till fler upprepanden för de tre utvalda klädkoderna.

Enligt respondenten innehar teoretiska grunden enkel och viktig information. Det som gör en del av teorin svagare är att respondenten använt sig av några internet källor i form av bloggar som inte alltid går att lita på till fullo samt att de flesta källor är på svenska. Dessa källor anser ändå respondenten att beaktades för att informationen varit viktig därutöver fungerade de som hjälp till att stöda syftet.

Tidigare forskning var det svåraste kapitlet för respondenten. Det fanns väldigt lite forskning inom ämnet eller ämnesvalet som skulle ha passat till detta arbete. Majoriteten av forskningarna som hittades var examensarbeten. De forskningarna som hittades tangerade somliga delar av den teoretiska grunden, som stil och kläder. Men forskningarna om feminina klädkoder fann respondenten inte. Tidigare forskningarna, som respondenten valde att beakta berörde fakta om arbetets huvudsakliga ämnen. Resultatet av de tidigare forskningarna är viktiga då de ger förståelse om mode och om hur stilhelheter skapas. Forskningarna är alla från Finland eller något annat nordiskt land.

I metoder valde respondenten bildanalys, styling samt fotografering. Styling och fotografering behövdes för den praktiska delen av arbetet. Respondenten valde att inte ha med egna underrubriker för styling av hår och smink, då dessa här, löd under assistenten. Här kunde nog kort ha redogjorts för själva sminket och hårstylingen under rubriken "Styling och foto". Stylingen och fotografering anser respondenten gett en bra grund till kapitlet "metoder". Stylingen gjorde respondenten själv med hjälp av modellens och sin egen garderob. Fotograferingen skötte respondenten även själv, för att hålla examensarbetet praktiskt. Bildanalysen, som metod var självklar då arbetet var praktiskt och bilder skulle skapas med hjälp av styling och fotografering. Respondenten använde sig av konnotativ och denotativ bildanalys med tanken att det kändes mest passande för arbetet. Denotativa ansåg respondenten vara viktigt för att beskriva bilderna och stylingarna som skapats. Den konnotativa delen ville respondenten få med för att analysera känslan i bilden, för att ge känslan av vart modellen var på väg i sina stilhelheter.

I studiens praktiska genomförande redogör respondenten för arbetsförloppet och för den praktiska delen samt för val av modell, smink och hår-styling, assistent samt varför respondenten valt att fotografera själv. Denna del ansåg respondenten vara svår, för att veta hur utförligt hela processen skulle skrivas. I val av modell och assistent redogörs varför

respondenten valt sin modell, samt beslutet om att ta in en assistent som hjälp. Ett förslag för det praktiska genomförandet kunde ha varit att berätta mer om assistenten och modellen, men det ansåg inte responderten behövdes för att förstå slutresultatet. Därav togs den redogörelsen inte med här.

I resultatredovisningen och tolkningen har responderten gjort ett tydligt upplägg med bilder och redovisning, med inbakad tolkning och analys.

Avslutningsvis en kort sammanfattning som förklarar hur bilderna med hjälp av analys svarar på studiens syfte. Klädkoderna kommer i en rangordning från mest vardagligt till mest formell. Detta kände responderten var en logisk ordning. Alla bilder är fotograferade på samma dag i skolans fotograferingsstudio. Respondenten valde att hålla samma ljussättning och bakgrund för att hålla bilderna så enkla som möjligt, samt att det skulle hålla samma stil. Som ett förslag kunde man ha valt att fotografera helheterna i någon passande omgivning med rekvisita, dock önskade responderten hålla arbetet väldigt stilrent. Respondenten märkte även i efterhand att ljuset kunde ha justerats med blixtar och kamera då modellen blev en aning ljus i kontrast med bakgrunden, samt att ansiktet såg mörkare ut än resten av kropp. Respondenten var överlag väldigt nöjd med alla stylingar, men medveten om att klädkoden smoking eventuellt blev en aningen för festlig. Här kunde man i stället ha valt en helt enkel mörkblå klänning i stället för en glittrig, dock anser responderten att längden på klänningen räddade helheten. Ett andra förbättrings förslag, som responderten märkte först i efterhand var att i klädkod smoking syntes skorna och väskan väldigt dåligt. Överlag anser responderten att bilderna svarar på syftet, genom att tydligt visa hur man klär sig enligt de tre utvalda klädkoderna och dess regler. En svaghet i detta kapitel är att redovisningen samt tolkningen är något svag samt att responderten hade önskat ett mer tömmande slutresultat.

## **8 Diskussion**

Jag har hela mitt liv älskat mode och, det är verkligen en passion för mig. Mode är en konstform, genom vilket man kan uttrycka sig på ett kreativt sätt. Med olika material, färger och accessoarer kan man skapa miljontals helheter. Mode går hand i hand med min andra stora passion i livet det vill säga bröllop och andra formella tillställningar. Som liten drömde jag alltid om att få jobba som en bröllopsplanerare.

När jag började fundera på vad jag skulle skriva examensarbetet om, ville jag på något sätt få dessa två intressen inkluderade. Jag kom och tänka på en situation där jag var bjuden på en middag med klädkoden mörk kostym. Jag googlade runt för att hitta vad just mörk kostym innebär, alla google träffar visade olika. Jag insåg att jag inte är ensam med detta problem, därför valde jag att skriva mitt examensarbete om de tre mest vanliga klädkoderna.

Jag anser att detta arbete är en bra guide för folk i branschen samt för allmänheten. Här redogörs för de mest typiska klädkoderna man kan stöta på. Teorin ger relevant fakta och förståelse för mina utvalda klädkoder det vill säga kavaj, mörk kostym samt smoking. Redovisningen för resultatet visar hur dessa klädkoder ser ut i praktiken samt stöder teorin.

Vidare forskningsförslag till detta arbete är att exempelvis rikta in sig på de andra klädkoderna som finns, som t.ex frack. Ett annat förslag kunde till exempel vara att rikta in sig mer på varifrån klädkoder härstammar samt varför de ens existerar. Ett tredje förslag kunde vara att gå in på det specifika, kännetecknande för de maskulina klädkoderna. Det finns en studie gjord av Björnes (2013) som jag använt mig av i de tidigare forskningarna, som man eventuellt kunde uppdatera till en modernare. Ett sista forskningsförslag kunde även vara att göra arbetet om könsnormer t.ex. att någon som identifierar sig som man kunde välja klänning för att bryta normerna i samhället.

Om jag gjorde detta arbete på nytt skulle jag eventuellt ha lagt mera tid på själva stylingen och eventuellt även fixa sminket och håret själv. Jag skulle också ha inkluderat någon till klädkod, så som fracken. Jag skulle även ha gått mer in på vett och etikett för de olika tillställningarna.

Jag valde att använda mig av de klassiska feminina klädkoderna då jag själv identifierar mig som kvinna och önskade få mer kunskap inom området. Jag valde att hålla studien så könsneutral som möjligt då jag önskar att vem som helst, som vill klä sig feminint kan ha detta arbete som en guide. En sista viktig tanke bakom mitt arbete är: Det finns inga gränser för vem som kan klä sig i en klänning.

## 9 Källförteckning

- Afound. (den 24 Februari 2020). *Afound*. Hämtat från Klädkod kavaj:  
<https://www.afound.com/sv-se/editorial/kladkod-kavaj> April 2022
- Afound. (den 24 Februari 2020). *Afound*. Hämtat från Klädkod mörk kostym:  
<https://www.afound.com/sv-se/editorial/kladkod-mork-kostym> April 2022
- Afound. (den 24 Februari 2020). *Afound*. Hämtat från När gäller klädkod smoking?:  
<https://www.afound.com/sv-se/editorial/kladkod-smoking> April 2022
- Agegam Cederlund, M. (den 14 April 2021). *Damernas Värld*. Hämtat från Klädkod – vad betyder kavaj, mörk kostym och sommarfin på bröllop?:  
<https://www.expressen.se/damernasvarld/mode/kladkod-vad-betyder-sommarfin-mork-kostym-och-smoking/> April 2022
- Agegam Cederlund, M. (den 14 April 2021). Klädkod – vad betyder kavaj, mörk kostym och sommarfin på bröllop? *Damernas Värld*(Hämtad 31.3.2022), ss.  
<https://www.expressen.se/damernasvarld/mode/kladkod-vad-betyder-sommarfin-mork-kostym-och-smoking/>.
- Bårström, L. (2011). Syns du inte finns du inte. *En kvalitativ studie om hur identiteten kommer till uttryck genom klädkonsumtion*. Lunds universitet, Lund, Sverige.
- Bieber, S. (2018). Fashion with(out) gender. *En teoretisk och praktisk studie om de feminina och maskulina klädnormerna*. Vasa, Österbotten, Finland.
- Bildlärare. (den 9 maj 2017). *Bildrummet*. Hämtat från Bildanalys:  
<https://bildrummetblog.wordpress.com/2017/05/09/bildanalys/> April 2022
- Björse, S. (2013). Gentlemannen. *En praktisk studie om hur klädkoderna för män ska se ut*. Yrkehögskolan Novia, Examensarbete för estenom (YH)-examen, Vasa, Finland.
- Blomqvist, M. (2016). Klassisk klädstil till vardag, arbete och fest. *En praktisk studie i hur man kan anpassa klassisk klädstil till olika tillfällen och behov*. Yrkehögskolan Novia, Examensarbete för estenom (YH)-examen, Vasa, Finland.
- Cahp, C. &. (2012). Vad är kläder? – *Klädkodens betydelse vid en rekryteringsprocess*. Kandidatuppsats i Sociologi, Södertörns Högskola, Södertörn, Sverige.
- Carlsen, J. (2014). Say it with style. - *En kvalitativ undersökning gällande vad man uttrycker med sina kläder*. Vasa, Österbotten, Finland.
- Carrington, J. (den 18 11 2017). *Care of Carl*. Hämtat från Carl Magazine:  
<https://www.careofcarl.se/sv/carlmagazine/stiltips/kladkoden-kavaj.html>  
 Maj 2022
- Danielsson, M. (u.å). *Etikett doktorn*. Hämtat från Aftonklänning eller Smokingklänning, vett och etikett: <https://vett-och-etikett.com/vett-och-etikett.asp?tips=Smoking,-hon> Maj 2022

- Danielsson, M. (u.å). *Etikett Doktorn*. Hämtat från Mörk kostym klänning kvinna, vett och etikett: <https://vett-och-etikett.com/vett-och-etikett.asp?tips=Mork-kostym,-hon> Maj 2022
- Dunlop, J. (2020). *Expert Photography*. Hämtat från Photography for Beginners (The Ultimate Guide): <https://expertphotography.com/a-beginners-guide-to-photography/> April 2022
- Eder, I. (den 21 Oktober 2015). *Fashion School Daily, Academy of Art University*. Hämtat från Styling 101- Preparing for a Photoshoot: <https://fashionschooldaily.com/styling-101-preparing-for-a-photoshoot/35097/> April 2022
- Faulkner, W. (2009). Gender In/Authenticity and the In/Visibility Paradox. Doing Gender in Engineering Workplace Cultures: Part II, Engineering Studies.
- Josefson, H. (2005). Genus: hur påverkar det dig? i N. & Kultur, *Genus: hur påverkar det dig?* (Vol. Hämtad 9.10.2021). Stockholm: Natur & Kultur.
- Kalliokoski, M. (2015). Less is more. *Kreatiivinen opinnäytetyö minimalismista muotistailauksessa*. Vasa, Österbotten, Finland.
- Kekke, S. (2010). Maktens män bär rött: historiska studier av manlighet, manligt framträdande och kläder. i S. Kekke, *Maktens män bär rött: historiska studier av manlighet, manligt framträdande och kläder*. Stockholm: Carlsson Bokförlag.
- Klädkoder.nu. (2015). *Klädkoder.nu*. Hämtat från Kavaj: <http://www.kladkoder.nu/kavaj/> Maj 2022
- Löf, S. (den 1 April 2022). *Elle*. Hämtat från Smoking eller frack – så ska du klä dig enligt klädkoden: <https://www.elle.se/mode/smoking-eller-frack-sa-ska-du-klad-dig-enligt-kladkoden/4528461> April 2022
- Lund, S. L. (den 11 Mars 2022). Kavaj, sommarfin eller mörk kostym? Så ska du klä dig enligt klädkoden. *Elle*, ss. <https://www.elle.se/mode/kavaj-eller-mork-kostym-sa-ska-du-klad-dig-enligt-kladkoden/4528518>.
- Muotio, L. (den 15 2 2022). *muotoilu.info*. Hämtat från Visuaalisen semiotiikan menetelmiä: <https://www.muotoilu.info/index.php/tutkiva-muotoilu/menetelmat/visuaalisen-semiotiikan-menetelmia/> Maj 2022
- Obsid. (u.å). *Obsid*. Hämtat från Vad betyder olika färger egentligen???: <https://www.obsid.se/livsstil/fargers-betydelse/> April 2022
- Ribbing, M. (2000). Hyfs, umgängeskunst och ytlig bildning. i M. Ribbing, *Den stora etikettboken* (s. 180). Lissabon.
- Stadin, K. (2010). Maktens män bär rött: historiska studier av manlighet, manligt framträdande och kläder. i S. Kekke, *Maktens män bär rött: historiska studier av manlighet, manligt framträdande och kläder*. Stockholm, Sverige: Carlsson Bokförlag.
- Tieroom. (u.å). *Tieroom*. Hämtat från Klädkoder: <https://www.tieroom.se/kladkoder> April 2022

- Ur. (den 6 Februari 2020). *Ur*. Hämtat från Hur du gör en bildanalys :  
<https://www.ur.se/orkaplugga/hur-gor-man-en-bildanalys/> April 2022
- Vallin, M. (den 4 Deember 2016). *Care of Carl*. Hämtat från Carl Magazine: Varför har vi klädkoder?: <https://www.careofcarl.se/sv/carlmagazine/stiltips/varfor-har-vi-kladkoder.html> April 2022
- Vallin, M. (den 3 September 2017). *Care of Carl*. Hämtat från Vad är bra passform, och varför är den så viktig? :  
<https://www.careofcarl.se/sv/carlmagazine/stiltips/vad-ar-bra-passform-och-varfor-ar-den-sa-viktig.html> april 2022
- Vitazkova, O. (u.å). *Photography Secret*. Hämtat från Hur man organiserar en modéfotografering i 5 enkla steg: <https://sv.photography-secret.com/10081527-how-to-organise-a-fashion-shoot-in-5-easy-steps> April 2022
- Voga Styling. (den 1 April 2020). *Voga Styling*. Hämtat från Hur man hittar sin personliga stil: <https://vogastyling.com/hur-man-hittar-sin-personliga-stil/> 2022 April
- Wolinski, P. &. (u.å). *Canon*. Hämtat från De bästa tipsen för att skapa fantastiska porträtt: <https://www.canon.se/get-inspired/tips-and-techniques/portrait-photography-tips/> Maj 2022
- von Sydow, V. (HT 2020). *Män, Kläder och Metrosexualitet*. (U. Universitet, Producent) Hämtat från En etnologisk studie av maskulint identitetsskapande genom kläder och uttryck: <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1520214/FULLTEXT01.pdf> Mars 2022